

СХВАЛЕНО:
педагогічною радою загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступеня с.Хорохорин
Протокол №1 від 31.08.2020

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор школи *О.Луцюк* О.Луцюк
Наказ № 30 від 31.08.2020

ПОЛОЖЕННЯ

про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступеня с.Хорохорин

І. Загальні положення

- 1.1. Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти у загальноосвітній школі І-ІІІ ступеня с.Хорохорин (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017, (стаття 41. Система забезпечення якості освіти) і передбачає здійснення таких процедур і заходів, що далі створять її структуру:
 - Стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
 - Систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
 - Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
 - Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково- педагогічної) діяльності педагогічних працівників.
 - Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників;
 - Інформаційні системи для ефективного управління закладом;
 - Безпекова складова;
 - Створення в закладі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
 - Вивчення та самооцінювання якості освіти.
- 1.2. Внутрішні чинники забезпечення якості загальної середньої освіти розглядають як:
 - якість основних умов освітнього процесу;
 - якість реалізації освітнього процесу;
 - якість результатів освітнього процесу.
- 1.3. Забезпечення якості загальної середньої освіти закладу повинні відповідати Державним стандартам відповідних рівнів, що є пріоритетом та спільною метою освітньої діяльності всіх її учасників.
- 1.4. Забезпечення якості освіти є багатоплановим і включає в себе:
 - наявність необхідних ресурсів(кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, наукових, навчально-методичних тощо);
 - організацію освітнього процесу, що відповідає сучасним тенденціям розвитку науки і освіти; контроль освітньої діяльності та якості підготовки фахівців на всіх етапах навчання.
- 1.5. Внутрішня система забезпечення якості освіти, спрямована на вдосконалення всіх напрямків діяльності закладу.
- 1.6. Положення регламентує зміст і порядок забезпечення якості освіти для здобувачів загальної середньої освіти за такими напрямками:
 - освітнє середовище;
 - система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти;
 - система педагогічної діяльності;
 - система управлінської діяльності.

- 1.7. Колегіальним органом управління загальноосвітньої школи I-III ступеня с.Хорохорин, який визначає, затверджує систему, стратегію та процедури внутрішнього забезпечення якості освіти є педагогічна рада
- 1.8. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти погоджується педагогічною радою, яка має право вносити в нього зміни та доповнення і затверджується керівником закладу.

2. Стратегія та процедура забезпечення якості освіти

- 2.1. Стратегія та процедура забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:
 - принцип процесного підходу, що розглядає діяльність закладу як сукупність освітніх процесів, які спрямовані на реалізацію визначених закладом стратегічних цілей, при цьому управління якістю освітніх послуг реалізується через функції планування, організації, мотивації та контролю;
 - принцип цілісності, який вимагає єдності впливів освітньої діяльності, їх підпорядкованості, визначеній меті якості освітнього процесу;
 - принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
 - принцип партнерства, що враховує взаємозалежність та взаємну зацікавленість суб'єктів освітнього процесу, відповідно до їх поточних та майбутніх потреб у досягненні високої якості освітнього процесу;
 - відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;
 - відповідальності за забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
 - системності в управлінні якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
 - здійснення обґрунтованого моніторингу якості освіти;
 - готовності суб'єктів освітньої діяльності до ефективних змін; відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.
- 2.2. Стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти передбачають здійснення таких процедур і заходів:
 - удосконалення планування освітньої діяльності;
 - підвищення якості знань здобувачів освіти;
 - посилення кадрового потенціалу закладу освіти та підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
 - забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів освіти;
 - розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
 - забезпечення публічності інформації про діяльність закладу;
 - створення системи академічної доброчесності діяльності педагогічних працівників та здобувачів освіти.
- 2.3. Основними напрямками політики із забезпечення якості освітньої діяльності в закладі освіти є:
 - якість освіти;
 - рівень професійної компетентності педагогічних працівників і забезпечення їх вмотивованості до підвищення якості освітньої діяльності;
 - якість реалізації освітніх програм, вдосконалення змісту, форм та методів освітньої діяльності та підвищення рівня об'єктивності оцінювання.

- 2.4. Механізм функціонування системи забезпечення якості освіти **включає послідовну** підготовку та практичну реалізацію наступних етапів управління:
- планування (аналіз сучасного стану освітньої діяльності та **освітнього процесу**;
 - визначення сильних сторін і проблем у розвитку;
 - визначення пріоритетних цілей та розробка планів їх **реалізації**);
 - організацію (переформатування/створення) **організаційної** структури для досягнення поставлених цілей; визначення, розподіл та **розмежування повноважень** із метою координування та взаємодії у процесі **виконання завдань**);
 - контроль (розробка процедур вимірювання та зіставлення отриманих результатів зі стандартами);
 - коригування (визначення та реалізація **необхідних дій та заходів**, націлених на стимулювання процесу досягнення **максимальної відповідності стандартам**).
- 2.5. Система контролю якості освітнього процесу в закладі включає:
- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості;
 - контроль якості результатів навчання та об'єктивності оцінювання;
 - контроль якості реалізації навчальних (освітніх) програм.

3. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

- 3.1. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності визначається спеціальним Положенням про академічну доброчесність, схваленим педагогічною радою (протокол №1 від 31.08.2020).
- 3.2. Дотримання академічної доброчесності *педагогічними працівниками* передбачає:
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
 - контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
 - об'єктивне оцінювання результатів навчання та ін.

4. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

- 4.1. Оцінювання якості знань здобувачів освіти закладу здійснюється відповідно до «Загальних критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які в обов'язковому порядку розміщені на веб-сторінці закладу, які виходять із чинних нормативно-правових актів в освіті на даний період.
- 4.2. Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до:
- Орієнтовних вимог до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України №1009 від 19 серпня 2016 року;
 - Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН молодьспорт № 329 від 13.04.2011 року.
 - Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.
- 4.3. Основними видами оцінювання здобувачів освіти є поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація.

- 4.4. Результати освітньої діяльності учнів на всіх етапах освітнього процесу не можуть обмежуватися знаннями, уміннями, навичками. Метою навчання мають бути сформовані компетентності, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості.
- 4.5. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.
- 4.6. До ключових компетентностей належать:

Ключова компетентність	Ціннісні ставлення та практичні здатності
Спілкування державною (і рідною мовою у разі відмінності) мовами	<i>Ціннісне ставлення:</i> – усвідомлення ролі рідної (державної) мови як механізму національної і етнічної самоідентифікації, збереження світового мовного різноманіття, способу збереження культурних традицій і стратегій, аудіо- та візуалізацію культурного різноманіття свого народу; – любов до української мови; – усвідомлення ролі української мови в особистому житті, а також у житті нації і держави; – спілкування українською мовою у школі та поза школою. <i>Практична здатність:</i> – розуміти українську мову; – послуговуватися державною мовою в різноманітних життєвих ситуаціях та дотримуватися мовного етикету; – застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування; – формулювати чітко думки, дискутувати, наводити аргументи, відстоювати власну думку; – уміти правильно використовувати термінологічний апарат, спілкуватися в процесі навчально-пізнавальної діяльності; – розв'язувати конфлікти за допомогою спілкування; – популяризувати ідеї гуманізму, добра та краси; – протистояти засміченості мови, лайливим словам
Спілкування іноземними мовами	<i>Ціннісне ставлення:</i> – усвідомлення ролі іноземної мови як механізму глобалізації, як запоруки зручності самореалізації в умовах закордоння; – ціннісне ставлення до культурних надбань різних народів, соціальної рівності, позитивне сприйняття інакшості та інтерес до культурних відмінностей; – толерантне ставлення до представників різних народів і культур; – запобігання проявам ксенофобії, нетерпимості і расизму <i>Практична здатність:</i> – готовність прийняти представників інших культур такими, якими вони є; – знати і за потреби спілкуватися мовами інших народів; – володіти навичками міжкультурної взаємодії; – запобігати міжетнічним і міжкультурним конфліктам; – уміти розв'язувати конфліктні ситуації та знаходити компроміси

Математична компетентність	<i>Ціннісне ставлення:</i> – усвідомлення важливості математичного мислення та математичних знань у життєдіяльності людини; – розуміння цілісної картини світу, закономірності розвитку суспільства, людських відносин, небезпек у застосуванні маніпулятивних технологій; – дотримання логіки і послідовності у мисленні та діях; – протистояння маніпулятивним впливам <i>Практична здатність:</i> – розвивати критичне мислення; – аналізувати, систематизувати і синтезувати інформацію; – установлювати причинно-наслідкові зв'язки; – виокремлювати головні та другорядні цілі, ризики поведінки, ризиковані життєві ситуації й обирати шляхи їх вирішення
Компетентності у природничих науках і технологіях	<i>Ціннісне ставлення:</i> – розширення і поглиблення знань про предметний світ, сферу людських відносин та про себе; – критичне оцінювання результатів людської діяльності у природному середовищі <i>Практична здатність:</i> – готовність до саморозвитку і опанування сучасними технологіями; – використовувати сучасні технології у своїй діяльності; – брати участь у дослідній і проектній діяльності
Інформаційно-цифрова компетентність	<i>Ціннісне ставлення:</i> – здійснення пошукової діяльності та виконання задач за алгоритмом; – уміння працювати з різними Інтернет-ресурсами; – розпізнавання достовірних і недостовірних джерел інформації; – протистояння Інтернет-агресії, Інтернет-булінгу тощо <i>Практична здатність:</i> – уміти використовувати різні способи пошуку корисної інформації в довідникових джерелах (зокрема, за допомогою інформаційно-комунікативних технологій), критично мислити в процесі збору та обробки інформації; – дотримуватися етикету; – критично відбирати Інтернет інформацію; – дотримуватися правил безпеки в Інтернет мережі та здатність протистояти інтернет-ризикам та маніпулятивним технологіям у ЗМІ та рекламі, соціальних мережах, комп'ютерних іграх

Уміння вчитися впродовж життя	<i>Ціннісне ставлення:</i> – визначення мети та цілі власного життя і діяльності, планування й організація життя; – визначення близьких, середніх і далеких перспектив, розроблення стратегії життя; – уміння працювати самостійно і в команді; – користування різними джерелами інформації; – розширення знаннєвої та емоційної сфери, власні уявлення про життя; – застосування різних поведінкових і комунікативних стратегій відповідно до мети діяльності та конкретної ситуації <i>Практична здатність:</i> – уміти моделювати власний освітній розвиток, аналізувати, контролювати, корегувати й оцінювати результати освітньої діяльності; – прагнути оволодівати новими знаннями та навичками; – готовність удосконалювати свої моральні, морально-вольові якості та навички поведінки впродовж життя; – розуміти необхідності роботи над собою
Ініціативність і підприємливість	<i>Ціннісне ставлення:</i> – аналізування життєвих ситуацій; – презентація власної ідеї та ініціативи; – формулювання власних пропозицій, рішень; – виявлення лідерських якостей; – усвідомлення ціннісного змісту грошей, праці і рівності прав людей, праці батьків; – засудження споживацького способу життя та трудової експлуатації дітей <i>Практична здатність:</i> – готовність брати відповідальність за себе та інших; – розвивати моральні якості для успішної професійної кар'єри; – брати участь у шкільних заходах, волонтерській діяльності, у трудових десантах і благодійних акціях
Соціальна та громадянська компетентності	<i>Ціннісне ставлення:</i> – усвідомлення змісту понять «громадянин», «патріотизм», «військово-патріотичне виховання», «готовність до захисту Вітчизни» як важливих складників життєдіяльності людини; – усвідомлення конституційного обов'язку щодо громадянських прав та захисту суверенітету і територіальної цілісності України; – бажання брати участь у різних формах позакласної та позашкільної роботи військово-патріотичного спрямування; – участь у шкільному самоврядуванні і в дитячих громадських об'єднаннях <i>Практична здатність:</i> – володіти навичками допомоги, самопомоги, захисту та виживати в складних умовах; – готовність захищати Батьківщину; – дотримуватися конституційних норм, повага до державних символів, законів України; – гуманно ставитися до інших людей, бути здатним до альтруїзму, співчуття, емпатії; – цінувати і поважати свободу інших, право на вибір та власну думку; – – поважати гідність кожної людини

Обізнаність та самовираження у сфері культури	<i>Ціннісне ставлення:</i> - ідентифікація себе як представника певної культури; - визначення ролі і місця української культури в загальноєвропейському і світовому контекстах; - використання культурного досвіду в життєвих ситуаціях; - долучення до творчості, висловлюючи власні ідеї, спираючись на досвід і почуття та використовуючи відповідні зображувально-виражальні засоби <i>Практична здатність:</i> - поцінювати культурні здобутки людства та інтерес до них; - бути відкритим до культурного діалогу; - потреба у творчій діяльності, яка би відповідала здібностям і нахилам
Екологічна грамотність і здорове життя	<i>Ціннісне ставлення:</i> - усвідомлення природи, як джерела свідомості і духовності; - усвідомлення людини як частини і результату еволюції природи; - усвідомлення діяльності людини й її потреб як чинника руйнування довкілля; - формування ставлення до природи, як універсальної цінності; - визнання за об'єктами природи права на існування незалежно від привнесеної користі; - усвідомлення значущості здорового способу життя, фізичної підготовки та фізичного розвитку для повноцінного життя людини <i>Практична здатність:</i> - уміти виокремлювати екологічний контекст будь-якого виду діяльності; - формувати практичні навички екологічно безпечної поведінки (вміти обирати діяльність, що наносить найменшої шкоди природі); - уміти застосовувати позитивні надбання народних традицій та етнічної культури у ставленні до природи й побутовій діяльності.

- 4.7. Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.
- 4.8. Формувальне оцінювання учнів 1 класу проводиться відповідно до Методичних рекомендацій щодо формувального оцінювання учнів 1 класу (листи МОН №2.2-1250 від 18.05.2018 та №2.2-1255 від 21.05.2018).
- 4.9. Формувальне оцінювання учнів 2 класу проводиться відповідно до Методичних рекомендацій щодо формувального оцінювання учнів 2 класу (наказ МОН України №1154 від 27.08.2019).
- 4.10. Оприлюднення результатів контролю здійснюється відповідно до вищезазначених нормативних документів.
- 4.11. Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.
- 4.12. Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності учнів є обов'язковою складовою навчальної програми предмета. На початку вивчення теми вчитель повинен ознайомити учнів із системою та критеріями її оцінювання.
- 4.13. Для врахування думки учнів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти.
- 4.14. Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради школи.

5. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

- 5.1. Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності закладу передбачає підвищення якості професійної підготовки фахівців відповідно до очікувань суспільства.
- 5.2. Вимоги до педагогічних працівників закладу встановлюються у відповідності до розділу VII Закону України «Про освіту».
- 5.3. Якість педагогічного складу регулюється прозорими процедурами відбору, призначення та звільнення з посади, кваліфікаційними вимогами та вимогами до професійної компетентності, системою підвищення кваліфікації.
- 5.4. Відповідність фаховості вчителя навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або про вчене звання, або науковою спеціальністю, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом та проходженням відповідного підвищення кваліфікації.
- 5.5. Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників є:
 - стан забезпечення кадрами відповідно фахової освіти;
 - освітній рівень педагогічних працівників;
 - результати атестації;
 - систематичність підвищення кваліфікації;
 - наявність педагогічних звань, почесних нагород;
 - наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;
 - участь в експериментальній діяльності;
 - результати освітньої діяльності;
 - оптимальність розподілу педагогічного навантаження;
 - показник плинності кадрів.
- 5.6. З метою вдосконалення професійної підготовки педагогів закладу шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організовується підвищення кваліфікації педагогічних працівників.
- 5.7. Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до статті 59 Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України №800 від 21.08.2019 та листа Міністерства освіти і науки України №1/9-683 від 04.11.2019.
- 5.8. Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.
- 5.9. Основними видами підвищення кваліфікації є:
 - навчання за програмою підвищення кваліфікації при ВІППО;
 - стажування;
 - участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.
- 5.10. Щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджує педагогічна рада.
- 5.11. Показником ефективності та результативності діяльності педагогічних працівників є їх атестація та сертифікація, яка проводиться відповідно до частини четвертої статті 54 Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України №1190 від 27.12.2018 року та на підставі п.1.5, п.2.1, п.2.2 Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №930 від 06.10.2010 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України №1473 від 20.12.2011 та №1135 від 08.08.2013).
- 5.12. Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

- 5.13. Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою.
- 5.14. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.
- 5.15. За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання.
- 5.16. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.
- 5.17. Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.
- 5.18. Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.
- 5.19. Один із принципів організації атестації - здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.
- 5.20. Визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання за якими може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня наведено в таблиці:

Критерії оцінювання роботи вчителя

1. Професійний рівень діяльності вчителя

Кваліфікаційні категорії			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Знання теоретичних і практичних основ предмета	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до вчителя. Має глибокі знання зі свого предмета	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різнобічні знання зі свого предмета й суміжних дисциплін	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і суміжних дисциплін, які значно перевищують обсяг програми
2. Знання сучасних досягнень у методиці	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методику викладання	Володіє методиками аналізу навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методиками й програми; використовує програми й методиками, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (уразі потреби) корективи	Володіє методами науково дослідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методиками
3. Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатний	Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює	Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує її,

	встановити причини їхньої появи. Здатний домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак покращення мають нерегулярний характер і поширюються лише на окремі ділянки роботи	необхідність систематичної роботи над собою і активно включається в ті види діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей	виділяючи сильні і слабкі сторони. Свідомо намічає програму самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації
4. Знання нових педагогічних концепцій	Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов	Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; володіє однією із сучасних технологій розвиваючого навчання; творчо користується технологіями й програмами	Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній діяльності
5. Знання теорії педагогіки й вікової психології учня	Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в типових ситуаціях	Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко -й підсвідомо обрати оптимальне рішення	Користується різними формами психолого-педагогічної діагностики й науково обгрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в нестандартних ситуаціях

II. Результативність професійної діяльності вчителя

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Володіння способами індивідуалізації навчання	Враховує у стосунках з учнями індивідуальні особливості їхнього розвитку, здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального й особистісного розвитку дітей	Уміло користується елементами, засобами діагностики і корекції індивідуальних особливостей учнів під час реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей. Уміє тримати в полі зору «сильних», «слабких» і «середніх» за рівнем знань учнів; працює за індивідуальними планами з обдарованими і слабкими дітьми
2. Уміння активізувати пізнавальну діяльність учнів	Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити учнів своїм предметом, керувати колективною роботою, варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво подати навчальний матеріал, активізувати учнів, збудивши в них інтерес до особистостей самого предмета; уміло варіює	Забезпечує залучення кожного школяра до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню (мислительну) активність, пошукову діяльність. Уміє ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня

	учнів поєднується з не дуже ґрунтовними знаннями, з недостатньо сформованими навичками учіння	форми і методи навчання. Міцні, ґрунтовні знання учнів поєднуються з високою пізнавальною активністю і сформованими навичками	знань усіх учнів. Інтерес до навчального предмета в учнів поєднується з міцними знаннями і сформованими навичками
3. Робота з розвитку в учнів загальнонавчальних вмінь і навичок	Прагне до формування навичок раціональної організації праці	Цілеспрямовано й професійно формує в учнів уміння й навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма, обчислень). Дотримується єдиних вимог щодо усного і писемного мовлення: оформлення письмових робіт учнів у зошитах, щоденниках (грамотність, акуратність, каліграфія)	
4. Рівень навченості учнів	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань учнів	Учні демонструють знання теоретичних і практичних основ предмета; показують хороші результати за наслідками зрізів, перевірних робіт, екзаменів	Учні реалізують свої інтелектуальні можливості чи близькі до цього; добре сприймають, засвоюють і відтворюють пройдений навчальний матеріал, демонструють глибокі, міцні знання теорії й навички розв'язування практичних завдань, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук

III. Комунікативна культура

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Комунікативні й організаторські здібності	Прагне до контактів з людьми. Не обмежує коло знайомих; відстоює власну думку; планує свою роботу, проте потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю	Швидко знаходить друзів, постійно прагне розширити коло своїх знайомих; допомагає близьким, друзям; проявляє ініціативу в спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських заходів; здатний прийняти	Відчуває потребу в комунікативній і організаторській діяльності; швидко орієнтується в складних ситуаціях; невимушено почувається в новому колективі;

		самостійне рішення в складній ситуації. Усе виконує за внутрішнім переконанням, а не з примусу. Наполегливий у діяльності, яка його приваблює	ініціативний, у важких випадках віддає перевагу самостійним рішенням; відстоює власну думку й домагається її прийняття. Шукає такі справи, які б задовольнили його потребу в комунікації та організаторській діяльності
2. Здатність до співпраці з учнями	Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу, але використовує їх без аналізу ситуації	Обговорює й аналізує ситуації разом з учнями і залишає за ними право приймати власні рішення. Уміє сформулювати громадську позицію учня, його реальну соціальну поведінку й вчинки, світогляд і ставлення до учня, а також готовність до подальших виховних впливів учителя	Веде постійний пошук нових прийомів переконливого впливу й передбачає їх можливе використання в спілкуванні. Виховує вміння толерантно ставитися до чужих поглядів. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти хороших результатів при оптимальному докладанні розумових, вольових та емоційних зусиль учителя й учнів
3. Готовність до співпраці з колегами	Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе доброзичливу обстановку співпраці з колегами	Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських принципів моралі	Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами
4. Готовність до співпраці з батьками	Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками	Залучає батьків до діяльності; спрямованої на створення умов, сприятливих для розвитку їхніх дітей; формує в батьків позитивне ставлення до оволодіння знаннями педагогіки й психології	Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, домагаючись відвертості, взаєморозуміння,

			чуйності
5. Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не позначаються негативно на стосунках з учнями	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	
6. Педагогічна культура	Знає елементарні вимоги до мови, специфіку інтонацій у Мовленні, темпу мовлення дотримується не завжди	Уміє чітко й логічно висловлювати думки в усній, письмовій та графічній формі. Має багатий словниковий запас, добру дикцію, правильну інтонацію	Досконало володіє своєю мовою, словом, професійною термінологією
7. Створення комфортного мікроклімату	Глибоко вірить у великі можливості кожного учня. Створює сприятливий морально-психологічний клімат для кожної дитини	Наполегливо формує моральні уявлення, поняття учнів, виховує почуття гуманності, співчуття, жалю, чуйності. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей, загальної культури особистості	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей

- 5.21. Сертифікація педагогічних працівників - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.
- 5.22. Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

6. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників

- 6.1. Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності визначає стратегію управління в закладі освіти, напрямки ефективних змін та розвитку освітньої системи. Для цього застосовується моніторинг якості освітнього процесу в закладі освіти як систему збору, обробки, збереження та розповсюдження інформації про стан освітнього процесу чи окремих його елементів із метою інформаційного забезпечення управління та прийняття оптимальних управлінських рішень щодо підвищення ефективності функціонування усіх складових освітнього процесу, їхній взаємодії для досягнення очікуваних й запланованих результатів, а також інноваційного розвитку закладу освіти.
- 6.2. Процедура управління процесом забезпечення якості освіти включає:

- ухвалення рішення про початок формування системи внутрішнього забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
 - призначення відповідальних за розробку, впровадження та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
 - навчання педпрацівників правилам і процедурам впровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
 - формування та підготовка аналітичної групи з визначення ефективності впровадження та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти на окремих етапах та у цілому;
 - формування Політики та Цілей у сфері якості (на перспективу, навчальний рік тощо);
 - визначення видів діяльності та процесів у рамках складових внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
 - розробка процедур для визначених процесів (дій, заходів) (внутрішні нормативні основи закладу освіти);
 - визначення та розвиток системи моніторингу якості в закладі;
 - удосконалення системи аналізу та прийняття підсумкових рішень.
- 6.3. Відповідальними за впровадження та вдосконалення системи забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності в закладі є директор, заступники з навчально-виховної та виховної роботи, педагогічні працівники, методичні об'єднання, педагогічна рада закладу освіти.
- 6.4. З метою позитивного впливу на якість освіти необхідним є організаційний компонент у процесі формування внутрішньої системи, а саме:
- виокремлення в структурі закладу освіти осіб, що беруть участь у процесі управління якістю освіти (завуч, координатор програм, керівник методоб'єднання);
 - проведення заходів щодо навчання адміністративних та педагогічних працівників школи навичкам роботи для забезпечення якості освітнього процесу, підвищення оцінної культури педагогів;
 - розширення зв'язків закладу освіти з іншими освітніми установами, науковими організаціями, що спеціалізуються на вирішенні проблем управління якістю освіти.
- 6.5. Критерії ефективності управлінської діяльності щодо забезпечення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти:
- наявність нормативних документів, де закріплені вимоги до якості освітнього процесу (модель випускника, освітня програма);
 - оптимальність та дієвість управлінських рішень; керованість процесу управління забезпеченням функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (наявність посадових осіб, які відповідають за управління якістю освітнього процесу);
 - формування освітньої програми закладу освіти (раціональність використання інваріантної, варіативної складової);
 - підвищення показника відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, навичок, інших компетентностей вимогам стандартів освіти;
 - кореляція показників успішності з результатами державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання;
 - наявність та ефективність системи моральних стимулів для досягнення високого рівня якості освітнього процесу.
- 6.6. Сучасні положення освітнього менеджменту вимагають від керівника навчального закладу фахових компетенцій:
- прогнозувати позитивне майбутнє і формувати дух позитивних змін;
 - забезпечувати відкрите керівництво;
 - вивчати інтереси і потреби місцевої громади й суспільства в цілому, щоб визначати нові цілі і завдання;

- організувати роботу колективу на досягнення поставлених цілей;
 - працювати над залученням додаткових ресурсів для якісного досягнення цілей;
 - постійно вчитися і стимулювати до цього членів педагогічного колективу.
- 6.7. Діяльність керівника закладу визначається такими чинниками:
- рівнем його компетентності;
 - обраною концепцією власної діяльності;
 - рівнем розвитку і спрямованості організаційної культури закладу.
- 6.8. Установити ефективність освітнього процесу, якість створених умов для його проведення, вплив керівника на продуктивність роботи школи неможливо без належної оцінки результатів його діяльності.
- 6.9. Однією з форм контролю діяльності педагогічних працівників, до яких належать і керівники закладу освіти, є атестація. Метою даного процесу контролю за діяльністю закладу є:
- найбільш раціональне використання спеціалістів, підвищення ефективності їх праці та відповідальності за доручену справу;
 - сприяння подальшому покращенню підбору і вихованню кадрів, підвищення їх ділової кваліфікації;
 - посилення матеріальної і моральної зацікавленості працівників;
 - визначення відповідності займаній посаді;
 - стимулювання їх професійного та посадового зростання.
- 6.10. Ефективність управлінської діяльності керівника закладу включає стан реалізації його управлінських функцій, основних аспектів та видів діяльності, ступінь їх впливу на результативність освітнього процесу, а саме:
- Саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності.
 - Стратегічне планування базується на положеннях концепції розвитку закладу, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності.
 - Річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу.
 - Здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів.
 - Забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів.
 - Поширення позитивної інформації про заклад.
 - Створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні).
 - Застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі.
 - Визначення найбільш ефективних для керівництва шляхів і форм реалізації стратегічних завдань, які б повною мірою відповідають особливостям роботи та діловим якостям адміністрації, раціональне витрачання часу всіма працівниками;
 - Правильне і найбільш ефективне використання навчально-матеріальної бази та створення сприятливих умов для її поповнення в умовах ринкових відносин;
 - Забезпечення високого рівня працездатності всіх учасників освітнього процесу;
 - Створення здорової творчої атмосфери в педагогічному колективі.
 - Забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу.
 - Позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.

7. Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

- 7.1. Одним із основних елементів забезпечення якості освітнього процесу в загальноосвітній школі I-III ступеня с.Хорохорин є наявність відповідних ресурсів (кадрових, матеріально-технічних, навчально-методичних та інформаційних) та ефективність їх застосування.

- 7.2. Навчальні програми, за якими здійснюється освітній процес здобувачів загальної середньої освіти, забезпечують можливість досягнення компетентностей.
- 7.3. Освітній процес здійснюється у 4 кабінетах, 7 класних кімнатах. У наявності навчальні програми з усіх освітніх предметів, курсів за вибором, факультативів.
- 7.4. Бібліотечний фонд закладу нараховує 1680 примірників навчальної літератури та 1381 примірник художньої літератури. Забезпеченість освітнього процесу навчальною літературою становить 98 %.

8. Безпекова складова закладу

- 8.1. У законодавстві загальні вимоги, які забезпечують безпечне освітнє середовище закладу регулює Закон “Про освіту”. Права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу визначаються в ньому у 53, 54 та 55 статтях.
- 8.2. Визначаємо три основні складові безпечного освітнього середовища:
 - безпечні й комфортні умови праці та навчання;
 - відсутність дискримінації та насильства;
 - створення інклюзивного і мотивувального простору.
- 8.3. Створення безпеки спрямоване на виконання таких завдань:
 - формування в учнів компетентностей, важливих для успішної соціалізації особистості;
 - впровадження демократичної культури, захист прав дитини і формування демократичних цінностей;
 - запобігання та протидія таким негативним явищам серед дітей та учнівської молоді як насильство, кібербулінг, булінг тощо;
 - формування у дітей і підлітків життєвих навичок (психосоціальних компетентностей), які сприяють соціальній злагодженості, відновленню психологічної рівноваги;
 - запобігання та протидія торгівлі людьми, формування у школярів таких життєвих навичок, як спілкування, прийняття рішень, критичне мислення, управління емоціями, стресами та конфліктними ситуаціями, формування цінностей та набуття відповідних компетентностей;
 - формування морально-етичних, соціальних, громадянських ціннісних орієнтирів, виховання національно свідомої, духовно багатої, фізично досконалої особистості;
 - профілактика девіантної поведінки, правопорушень та злочинності серед неповнолітніх;
 - профілактика залежностей та шкідливих звичок, пропаганда здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров’я як найвищої соціальної цінності;
 - формування творчого середовища, залучення учнів в позаурочний час до спорту, творчості, мистецтва, інших громадських заходів з метою їх позитивної самореалізації, соціалізації;
 - розвиток творчої співпраці педагогічного колективу, учнів і батьків на засадах педагогіки партнерства.

9. Інформаційні системи для ефективного управління закладом освіти

- 9.1. У закладі здійснюється збір, узагальнення, аналіз та використання відповідної інформації для ефективного управління освітнім процесом та іншою діяльністю.

- 9.2. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в закладі освіти сприяють електронна система збирання й аналізу інформації та частково система електронного документообігу.
- 9.3. При оцінці якості освітнього процесу використовуються комп'ютерні технології для обробки досягнень кваліметрії.
- 9.4. Для обміну інформацією з якості освітнього процесу використовується відео- аудіо- і магнітні носії інформації, розмножувальна техніка.
- 9.5. У закладі створений банк даних (статистика) за результатами освітнього процесу та освітньої діяльності:
 - статистична інформація форм ЗНЗ-1, 1-ЗСО, 83-РВК ;
 - інформаційна база про якість освітнього процесу на рівні різних класів;
 - інформаційна база про результати державної підсумкової атестації в співставленні з річними показниками;
 - інформаційна база про результати зовнішнього незалежного оцінювання в співставленні з річними показниками.
- 9.6. Для забезпечення більш широких і різноманітних зв'язків закладу із зовнішнім середовищем, у тому числі доступу до різних баз даних, джерел інформації ТНВК підключено до швидкісного Інтернету. Є зона Wi-Fi підключення.
- 9.7. Для забезпечення створення єдиного інформаційного поля та забезпечення публічності інформації про заклад освіти функціонує офіційний веб-сайт закладу <http://horohoryn-sholl.ucoz.net/> . Публічність інформації про діяльність закладу забезпечується згідно зі статтею 30 Закону України «Про освіту».
- 9.8. На офіційному сайті розміщуються:
 - статут закладу освіти;
 - загальні правила для учнів школи;
 - кадровий склад закладу освіти;
 - освітні проекти, методичний досвід;
 - територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником;
 - ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються у закладі освіти;
 - мова освітнього процесу;
 - матеріально-технічне забезпечення закладу освіти;
 - результати моніторингу якості освіти;
 - річний звіт про діяльність закладу освіти;
 - правила прийому до закладу освіти;
- 9.9. Крім зазначеного, на сайті розміщуються фінансові звіти про надходження та використання всіх коштів, отриманих як благодійна допомога.
- 9.10. Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті, систематично поновлюється.
- 9.11. З метою використання інформаційно-комунікаційних технологій для ефективного управління освітнім процесом в закладі освіти створено інформаційно-освітнє середовище на порталі інформаційної системи управління освітою (ІСУО).
- 9.12. Показники ефективності реалізації: відповідність вимогам Закону України «Про освіту» щодо прозорості та інформаційної відкритості закладу освіти.

10. Створення в закладі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування

- 10.1. Заклад освіти забезпечує здобувача освіти з особливими освітніми потребами інклюзивним освітнім середовищем:
 - необхідними ресурсами освітнього процесу, що мають відповідати ліцензійним та акредитаційним вимогам;

- умовами доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами.
- 10.2. Право на доступну освіту зазначеної категорії дітей реалізується за бажанням батьків шляхом організації індивідуальної форми навчання.
- 10.3. Заклад освіти за потреби утворює інклюзивні та/або спеціальні групи і класи для навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей (стаття 20 Закону України «Про освіту»).
- 10.4. Практичне впровадження інклюзивного середовища базується на принципах універсального дизайну та розумного пристосування. Зокрема, шкільний освітній процес відповідає широкому спектру індивідуальних можливостей здобувачів освіти; забезпечує гнучку методику навчання, викладання та подання матеріалу; доступні та гнучкі навчальні плани й програми.
- 10.5. Навчальні матеріали прості та чіткі у використанні незалежно від навичок та досвіду здобувачів освіти.
- 10.6. Забезпечується урахування різного впливу шкільного середовища на «сенсорний досвід» дитини; використання кольору, світла, звуків, текстури; легкий доступ до інформаційно-комунікативних технологій.
- 10.7. Дизайн школи в основному враховує наявність необхідного розміру і простору при підході, під'їзді та різноманітних маніпуляціях, з огляду на антропометричні характеристики, стан та мобільність користувача.
- 10.8. Наявність необхідного розміру і простору:
- доступні навчальні місця для здобувачів освіти, у тому числі з прилеглим простором для асистентів вчителів;
 - меблі, фурнітура та обладнання, що підтримують широкий спектр навчання та навчальних методик;
 - можливість регулювання середовища (наприклад, освітлення) для різноманітних потреб здобувачів освіти у навчанні та інше.
- 10.9. Умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами
- 10.10. У закладі освіти створено такі умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами:
- Затишні, ошатні класні кімнати на першому поверсі.
 - Внутрішні туалети на першому поверсі.
 - Роздягальня в класній кімнаті.
- Освітній процес у разі потреби забезпечується навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам шкільної бібліотеки.
- 10.11. Моніторинг якості освіти осіб з особливими освітніми потребами
- Основними завданнями моніторингу інклюзивного навчання є:
- Відстеження здобуття дітьми з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня у середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти;
 - Контроль забезпечення різнобічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей;
 - Створення корекційно-розвиткового середовища для задоволення освітніх потреб учнів з особливими освітніми потребами;
 - Створення позитивного мікроклімату у закладі для класів з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими учнями;
 - Забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;

- Надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальних планів та програм навчання.

11. Вивчення та самооцінювання якості освіти

11.1. Самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти

Функції самооцінювання:

- Отримання порівняльних даних, виявлення динаміки і факторів впливу на динаміку.
- Упорядкування інформації про стан і динаміку якості освітнього процесу.
- Координація діяльності організаційних структур (шкільні динамічні, творчі групи) задіяних у процедурах моніторингу.

Види самооцінювання:

- Моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти.
- Моніторинг педагогічної діяльності.
- Моніторинг за освітнім середовищем.

Напрями самооцінювання:

- **узгодження управління** (якщо школа відповідає певним стандартам в освіті, автоматично забезпечується адекватний рівень її діяльності);
- **діагностика або** визначення рівня академічних навичок учнів незалежно від їх особистості;
- **вивчення діяльності** (включає заміри «входу» і «виходу» системи);
- **статичний показник** (надає можливість одночасно зняти показники за одним або кількома напрямками діяльності школи, порівняти отриманий результат з нормативом і визначити відхилення від стандарту, здійснити аналіз і прийняти управлінське рішення);
- **динамічний показник** (багаторазовий замір певних характеристик під час усього циклу діяльності);
- **психологічний показник** (постійне відстеження певних особливостей у ході навчальної діяльності);
- **внутрішній показник ефективності** (спостереження за динамікою становлення колективу, прогнозування проблем, які можуть з'явитися у майбутньому);
- **самооцінювання освітніх систем** (оцінювання стану системи, в якій відбуваються зміни, з подальшим прийняттям управлінського рішення);
- **педагогічний моніторинг** (супровідний контроль та поточне коригування взаємодії вчителя й учня в організації і здійсненні освітнього процесу);
- **освітній моніторинг** (супровідне оцінювання і поточна регуляція будь-якого процесу в освіті);
- **учнівське самооцінювання** (комплекс психолого-педагогічних процедур, які супроводжують процес засвоєння учнями знань, сприяють виробленню нової інформації, необхідної для спрямування дій на досягнення навчальної мети);
- **самооцінювання загальноосвітньої підготовки учнів** (систематичне відстеження досягнення державних вимог підготовки учнів за основними навчальними дисциплінами);
- **моніторинг результативності освітнього процесу** (показує загальну картину дій усіх факторів, що впливають на навчання та виховання, і визначає напрями, які потребують більш детального дослідження).

Етапи проведення самооцінювання

Терміни проведення моніторингу визначаються планом роботи школи на кожен навчальний рік.

Самооцінювання включає три етапи:

- а) *підготовчий* — визначення об'єкта вивчення, визначення мети, критерії оцінювання, розробка інструментарію і механізму відстеження, визначення термінів;
- б) *практичний (збір інформації)* — аналіз документації, тестування, контрольні зрізи, анкетування, цільові співбесіди, самооцінка тощо;
- в) *аналітичний* — систематизація інформації, аналіз інформації, коректування, прогнозування, контроль за виконанням прийнятих управлінських рішень.

11.2. Критеріями ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти є:

- досягнення здобувачів освіти, показники результатів їх навчання;
- відповідність показників успішності здобувачів освіти результатам їх навчання на кожному рівні повної загальної середньої освіти під час державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання;
- якісний склад та ефективність роботи педагогічних працівників;
- показник наявності освітніх, методичних і матеріально-технічних ресурсів для забезпечення якісного освітнього процесу;
- об'єктивність з метою максимального уникнення суб'єктивних оцінок, урахування всіх результатів (позитивних і негативних), створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу;
- валідність для повної і всебічної відповідальності пропонованих контрольних завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість критеріїв виміру та оцінки, можливість підтвердження позитивних і негативних результатів, які отримуються різними способами контролю;
- надійність результатів, що отримуються при повторному контролі, який проводять інші особи;
- врахування психолого-педагогічних особливостей;
- систематичність у проведенні етапів і видів досліджень у певній послідовності та за відповідною системою;
- гуманістична спрямованість з метою створення умов доброзичливості, довіри, поваги до особистості, позитивного емоційного клімату;
- результати моніторингу мають тільки стимулюючий характер для змін певної діяльності.

11.3. Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

11.4. Моніторинг якості освіти може бути внутрішній та зовнішній. Внутрішній моніторинг якості освіти проводиться закладом освіти (іншими суб'єктами освітньої діяльності).

Завдання моніторингу:

- здійснення систематичного контролю за освітнім процесом у школі,
- створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу,
- аналіз чинників впливу на результативність успішності, підтримка високої мотивації навчання,
- створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів освіти і педагогів,
- прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в школі.

11.5. Предметом моніторингу є якість освітнього процесу в закладі освіти. Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в школі, що включає кілька рівнів:

- здобувач освіти;
- учитель;
- класний керівник;
- батьки і громадськість та ін.

11.6. Суб'єктами моніторингу виступають: керівник закладу освіти, Служба внутрішнього моніторингу якості освіти, органи самоврядування (педагогічні працівники, здобувачі освіти та їх батьки), засновник, органи, що здійснюють управління у сфері освіти, громадськість.

11.7. Кожний суб'єкт моніторингу реалізує специфічні для нього завдання.

Форми та методи моніторингу.

Основними формами моніторингу є:

- самооцінювання власної діяльності педагогами, здобувачами освіти, адміністрацією;
- внутрішня оцінка діяльності адміністрацією, керівниками методичних об'єднань (проведення контрольних робіт, участь у I та II, III етапі Всеукраїнських предметних олімпіад, відвідування уроків);

Критерії моніторингу:

- об'єктивність (створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу); - систематичність (згідно алгоритму дій, етапів та в певній послідовності);
- відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість оцінювання, шляхи перевірки результатів;
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

Очікувані результати:

- отримання результатів стану освітнього процесу в закладі освіти.
- покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

Підсумки моніторингу:

- підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.
- дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднань, нарадах при директору, педагогічних радах.
- за результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

Показники опису та інструментів внутрішнього моніторингу якості освіти:

- Кадрове забезпечення освітньої діяльності – якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічного персоналу.
- Контингент здобувачів освіти.
- Психолого-соціологічний моніторинг.
- Здобувачі освіти. Результати навчання.
- Педагогічна діяльність.
- Управління закладом освіти.
- Освітнє середовище.
- Медичний моніторинг.
- Моніторинг охорони праці та безпеки життєдіяльності.
- Формування іміджу сучасного закладу освіти.

11.8. Виконавцями самооцінювання є: заступники директора, керівники шкільних методичних об'єднань, члени творчих груп, педагогічні працівники певної

спеціалізації, вчителі-предметники, класні керівники, представники соціально-психологічної служби школи.

11.9. Функціональні обов'язки учасників самооцінювання

11.10. Адміністрація закладу:

- ініціює розроблення стратегії розвитку школи;
- розробляє і втілює внутрішкільну систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти;
- устанавлює і затверджує порядок, періодичність проведення досліджень;
- забезпечує необхідні ресурси для організації освітнього процесу;
- сприяє визначенню напрямків підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечує реалізацію освітньої програми;
- визначає шляхи подальшого розвитку закладу;
- приймає управлінські рішення щодо розвитку якості освіти на основі результатів моніторингу.

11.11. Рада забезпечення якості освіти:

- бере участь у розробленні інструментарію;
- бере участь у розробленні критеріїв оцінювання результативності освітнього процесу та професійної діяльності педагогів;
- проводить експертизу, дослідження, анкетування, опитування та оцінювання здобувачів освіти;
- аналізує результати зібраної інформації;
- веде облік результатів; готують пропозиції для адміністрації щодо удосконалення освітнього процесу.

11.12. Педагогічна рада закладу:

- участь у розробленні методики оцінювання;
- вибір критеріїв і показників, що характеризують стан і динаміку розвитку системи забезпечення якості освіти;
- визначення способів оприлюднення інформації та показників розвитку системи моніторингу;
- вивчення, узагальнення і поширення інноваційного досвіду педагогічних працівників
- затвердження освітньої програми закладу та стратегії розвитку та положення про академічну доброчесність;
- сприяння підвищенню кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їх творчих ініціатив.

11.13. Класний керівник:

- проводить контроль за всеобучем кожного учня;
- своєчасно доводить підсумки до відома батьків;
- надає інформацію для самооцінювання.

11.14. Учитель:

- визначає й аналізує рівень навчальних досягнень учнів з предметів за результатами тестування, контрольних зрізів, поточного, тематичного та підсумкового оцінювання за семестри, навчальний рік;
- визначає шляхи підвищення навчальних досягнень учнів;
- своєчасно подає інформацію для оцінювання результативності.

11.15. Критерії щодо здійснення внутрішнього забезпечення якості освіти

- *Об'єктивність* з метою максимального уникнення суб'єктивних оцінок, урахування всіх результатів (позитивних і негативних), створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу
- *Валідність* для повної і всебічної відповідальності пропонованих контрольних завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість критеріїв виміру та оцінки.

- можливість підтвердження позитивних і негативних результатів, які отримуються різними способами контролю
- *Надійність* результатів, що отримуються при повторному контролі, який проводять інші особи
 - *Враховання* психолого-педагогічних особливостей
 - *Систематичність* у проведенні етапів і видів досліджень у певній послідовності та за відповідною системою;
 - *Гуманістична* спрямованість з метою створення умов доброзичливості, довіри, поваги до особистості, позитивного емоційного клімату.
- 11.16. Результати моніторингу мають тільки *стимулюючий характер* для змін певної діяльності.

12. Заключні положення

- 12.1. Однією з важливих проблем забезпечення якості освітнього процесу в цілому залишається оцінка ефективності управління освітнім процесом зокрема, тому дана модель передбачає можливість вироблення своєї системи критеріїв, чинників, за якими можна оцінювати ефективність освітнього процесу, що дасть можливість вносити відповідні корективи в його організацію.
- 12.2. Рівень розвитку сучасної освіти вимагає від закладу високорозвиненого вміння обирати форми, методи, типи управління педагогічним колективом, ставити серйозні вимоги до його ділових та особистісних якостей, серед яких:
- цілеспрямованість та саморозвиток;
 - компетентність;
 - динамічність та самокритичність;
 - управлінська етика;
 - прогностичність та аналітичність;
 - креативність, здатність до інноваційного пошуку.
 - здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.
- 12.3. Разом з тим, ефективність управлінської діяльності закладу характеризується станом реалізації його управлінських функцій, основних аспектів та видів діяльності, ступенем їх впливу на результативність освітнього процесу з урахуванням основних чинників, для яких проводиться самоаналіз:
- 12.4. Стратегічне планування розвитку закладу, основане на висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності.
- 12.5. Річне планування розвитку навчального закладу формується на стратегічних засадах.
- 12.6. Здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів.
- 12.7. Реальне календарне планування враховує усі напрямки діяльності школи та доводиться до відома усіх рівнів.
- 12.8. Забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів.
- 12.9. Поширення позитивної інформації про заклад (засобами веб-сайтів, інформаційних бюлетенів, громадських конференцій, семінарів, контактів з ЗМІ тощо).
- 12.10. Створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні). Наявність засобів для фізичного, інтелектуального розвитку учнів та педколективу.
- 12.11. Застосування ІКТ-технологій у навчально-виховному процесі та повсякденному житті.
- 12.12. Забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу.
- 12.13. Позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників та громадськості.